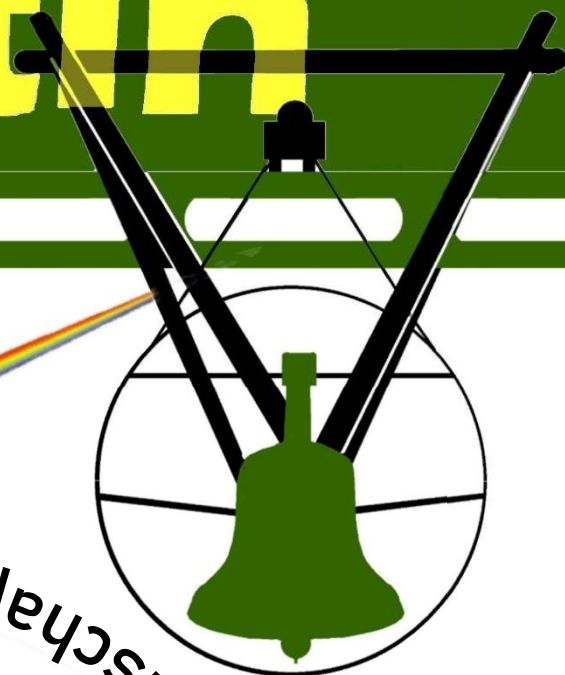

Bulletin

Jaargang 52 nr 3
juni – sept 2025

Oecumenische Geloofsgemeenschap

kerkelijk centrum
de Regenboog

De samenwerkende kerken in de Merenwijk

SAMENWERKENDE KERKEN IN DE MERENWIJK

KERKELIJK CENTRUM “DE REGENBOOG”

Watermolen 1, 2317 ST Leiden
Telefoon: 071-521 28 58, b.g.g. 06-10 60 13 33
Internet: www.deregenboogmerenwijk.nl
E-mail: beheerder@kcregenboog.nl

BEHEERDER

Ronald van Heyningen
Spreekuur beheerder: ma t/m do 15.00 - 16.00 uur

PASTORESTEAM

p/a Watermolen 1, 2317 ST Leiden

Pastoraal werker Willy Hoogendoorn (RK)
Telefoon: 06-51 98 08 88
E-mail: pastor.regenboog@gmail.com
Werkdagen: woensdag en donderdag

Pastoor Dolf Langerhuizen (Administrator)

Ds. Mirjam Buitenwerf (PKN)
Telefoon: 06-40 42 57 89
E-mail: ds.regenboog@gmail.com
Werkdagen: donderdag en vrijdag

BEHOEFTE AAN EEN LUISTEREND OOR?

Atty Talma Telefoon: 071-5213506
Mary Pouw Telefoon: 071-5215726

VERTROUWENSPERSONEN IN DE REGENBOOG

Berry Elstak Telefoon: 06-47 19 79 76
E-mail: berry.52@outlook.com
Frans Voets Telefoon: 06-44 80 65 28
E-mail: fwmm.voets@hccnet.nl

NIEUWSBRIEF

Om de twee weken verschijnt via e-mail 'Nieuwsbrief de Regenboog'. Wilt u deze nieuwsbrief ontvangen, stuur dan een e-mail naar info@kcregenboog.nl. Via dit e-mailadres kunt u ook berichten insturen die opgenomen moeten worden in de nieuwsbrief.

MUTATIES KERKLEDENADMINISTRATIE

Mutaties in adresgegevens of gezinssamenstelling s.v.p. opsturen naar de Regenboog (adres zie boven) of mailen naar mier-en-jaar@live.nl.

Bij vertrek uit de Merenwijk of uit Leiden s.v.p. vermelden of u toezending van het Bulletin op prijs stelt.

ALGEMENE KERKELIJKE MERENWIJKRAAD

Voorzitter: Jan Vis
p/a Watermolen 1, 2317 ST Leiden
Telefoon: 06-38 53 58 10
E-mail: voorzitter.AKM@kcregenboog.nl

Secretaris:

p/a Watermolen 1, 2317 ST Leiden
Telefoon: -
E-mail: secretariaat@kcregenboog.nl

Penningmeester: Willy Menken
p/a Watermolen 1, 2317 ST Leiden
Telefoon: 071-522 04 89
E-mail: penningmeester.AKM@kcregenboog.nl
NL70INGB000 258 11 91 tnv Algemene Kerkelijke Merenwijkraad

BULLETIN

Uitgave van de Algemene Kerkelijke Merenwijkraad

REDACTIETEAM

Reina Wessels-ten Bruggenkate	06-26 42 27 82
Dick Rijken	071-521 66 06
Frances Verhaar	071-572 78 88

REDACTIESECRETARIAAT

Kerkelijk Centrum De Regenboog
Watermolen 1, 2317 ST Leiden
E-mail: redactie.deregenboog2.0@gmail.com

ADMINISTRATIE & BEZORGING

Gerard van Kempen
Telefoon: 071-521 13 43
E-mail: gerard.van.kempen@casema.nl

KOPIJ

Kopij kan bij voorkeur als Word-document per e-mail worden ingeleverd via het adres: redactie.deregenboog2.0@gmail.com. De kopij moet uiterlijk op de aangegeven inleverdatum binnen zijn. De redactie behoudt zich het recht voor om kopij niet te plaatsen, of om in overleg met betrokkene(n) artikelen in te korten. Het Bulletin verschijnt ook op internet. De inhoud van het Bulletin wordt, tenzij uitdrukkelijk niet gewenst, door de werkgroep PR gebruikt voor de website en voor berichten in de Nieuwsbrief, de lokale pers en het Leids Kerkblad.

VERSCIJNINGSSCHEMA 2025

Nummer	Inleverdatum	Bezorgdatum
04	25-08	13-09
05	10-11	29-11

Inhoudsopgave

Visie	1
Redactioneel	1
Hoop doet leven	2
Een gastvoorganger stelt zich voor	3
Pinksteren 2025, in het Ankerpark	4
Medeleven	4
Wekelijkse bloemengroet	4
Wat betekenen geloof en/of kerk voor jouw leven?	5
In memoriam Ellie van Kempen	5
Wij gedenken	6
Bestuurlijk	6
Feestelijke seizoenafsluiting!!	7
De AKM en onze penningen	7
Ook onze Regenboog van maatschappelijk belang	8
Nog een lintje...	9
Save the date: Kliederkerk	9
Preek voor herhaling vatbaar	10
Voordat het op de muur komt	12
Cursus: Een verhaal en een lied voor onderweg	13
De kerktuin in mei 2025	13
Interview met Koffiegroep na de dienst	14
Poëziemiddag	16
Muziekmiddag in de Regenboog	17
Uw vrijwillige bijdrage voor het Bulletin is hard nodig!!!	17
Diaconale info vanuit De Bakkerij	17
'College tour' in de Marekerk	19
Voor muziek, soms de hemel op aarde	19
Agenda	20
Werkgroepen	21
Rooster vieringen	22

Visie

De Regenboog is een oecumenische geloofsgemeenschap voor denkers en doeners, voor iedereen die inspiratie en verbinding zoekt.

Vanuit verschillende tradities delen en vieren wij de liefde van Christus, zo kleurrijk als de regenboog.

In De Regenboog ben je welkom met je eigen verhaal en achtergrond.

In de voetsporen van Jezus willen wij verantwoordelijk leven met oog voor elkaar, mensen in de buurt en de wereld om ons heen.

Redactioneel

Pinksteren is het feest van de Geest, de viering van de geboortedag van de kerk, maar ook het feest van de hoop. 'Hoop doet leven.' Pastor Willy Hoogendoorn schrijft hierover in het openingsartikel van dit Bulletin. Na de viering op zondag 8 juni worden wij en bezoekers van andere kerken uitgenodigd voor een Pinksterfeest om 12.30 uur in het Ankerpark in het centrum van Leiden. We hopen dat de Geest ook daar aanwezig zal zijn!

Helaas hebben we in de afgelopen periode afscheid moeten nemen van verschillende wijkgenoten. U vindt een In memoriam van Ellie van Kempen en, onder 'Diaconale info vanuit De Bakkerij', van Jody Sluijter.

Twee leden van onze geloofsgemeenschap werden dit jaar verrast met een 'lintje' namens de Koning. Het waren Truus de Haan voor o.a. haar werk voor de AKM en Fred Wessels voor o.a. zijn werk in het College van Kerkrentmeesters van de PGL. Van harte gefeliciteerd, Truus en Fred!

Er is ook weer volop nieuws vanuit de AKM en het Kernberaad. Lees hiervoor o.a. de rubriek 'Bestuurlijk'. Onze penningmeester Willy Menken geeft een toelichting op het financieel jaarverslag 2024 en roept ons op een vrijwillige bijdrage over te maken voor het Bulletin in 2025. Let op, er komt geen aparte brief met dit verzoek! Dit bespaart weer het nodige papier. Tenslotte is er een aankondiging van een feestelijke seizoenafsluiting in De Regenboog op 27 juni. Er wordt vast en zeker ook koffie geschonken, want volgens het interview met de werkgroep 'Koffie na de dienst' wordt er regelmatig een beroep gedaan op de koffiegroep voor bijzondere bijeenkomsten.

Er is weer een boeiende bijdrage in onze vaste rubriek over 'geloof en/of kerk', dit keer van Schelte Zeilstra. Voor de rubriek over 'jouw favoriete kerklied' zijn helaas geen inzendingen binnengekomen. Dit verbaast me wel een beetje, want we hebben in de paastijd zoveel mooie liederen gezongen. En muziek is soms 'de hemel op aarde', volgens onze organist en columnist Frank Ressler.

Op 18 juni is er in de Marekerk een bijzondere gast: Samuel Wells, priester van de Anglicaanse kerk in Londen. 's Middags is het thema 'Mensen verbinden', met medewerking van Burgemeester Peter Heijkoop, terwijl het 's avonds gaat over 'De toekomst van de kerk'. Iedereen is welkom.

Een goede zomer gewenst en veel leesplezier. Dick Rijken, namens de redactie.

Hoop doet leven

Door Pw. Willy Hoogendoorn

Hoop doet leven. Het is een overbekend gezegde en het is waar. Waar op een manier die niet wiskundig te bewijzen valt. Het is waar in de Hebreeuwse zin van het woord. Het is betrouwbaar, "emeth". Van het werkwoord "aman". Wij zeggen na elk gebed "Amen". Alle gelovigen in één God, alle monotheïsten spreken dat woord uit na een gebed: Joden, Christenen, Moslims: Amen. Het is betrouwbaar. Als iets te vertrouwen is, dan is dat het Woord van God, van onze zo betrouwbare God. Die ons voortdurend weer hoop geeft. Dat doet God namelijk: Hoop geven. Hij spreekt tot ons een boodschap van liefde. Liefde die gestalte gaat krijgen in het kind wiens geboorte wij elk jaar opnieuw vieren. Een belangrijk feest, niet voor niks op de kalender geplaatst van de zonnewende, wanneer het licht weer aan kracht gaat winnen. De winterkou gaat komen, maar de lente met het nieuwe leven laat zich niet tegenhouden. Het nieuwe leven zal doorbreken.

Zo laat ook de liefde van God die Hij in dit kind geopenbaard heeft, zich niet tegenhouden. Op geen enkele manier. En dat is wat onze hoop levend houdt. Dat Gods liefde uiteindelijk sterker is dan al het

kwaad in deze wereld om ons heen. We leven in een tijd die op zijn zachtst gezegd niet makkelijk is. Nu is het leven dat nooit geweest, maar wij hebben een periode van welvaart en vrede achter de rug en wat er nu aan lijkt te komen is dat allesbehalve... Maar de belofte van dit kind dat daar lang geleden in een stal werd geboren, dat houdt ons overeind.

Zijn levensweg ging niet over rozen. Hij wilde Gods liefde gestalte geven in deze wereld. Die wereld die God zelf geschapen had, die wereld die hij aan de mensen had toevertrouwd. Toen aan het begin van zijn schepping: die mooie tuin die wij moesten bewaren en dienen. Daar zijn we bij in gebreke gebleven. We wilden zaken die ons niet pasten. Maar die aarde, die blijft aan ons toevertrouwd samen met de zorg voor onze medemensen.

Dat is een belangrijke taak. Niet eentje om nonchalant naast ons neer te leggen. Aan het eind van het kerkelijk jaar vieren we Christus Koning. Het koningschap van Gods Zoon over deze wereld en dan klinken ook de Zaligsprekingen weer. Zalig, gelukkig ben je als... Gelukkig ben je als je je inzet voor het welzijn van anderen! Daar komt het in grote lijnen op neer. Je bent niet alleen op de wereld. De mensen om je, heen dichtbij en veraf, die zijn ook Gods kinderen. ALLE mensen zijn dat! Niemand uitgezonderd. Het staat ons niet toe om mensen af te schrijven. Wij zien alleen het uiterlijk, God ziet het

hart. Dat is en blijft voor ons onzichtbaar.

Wij zijn Zijn handen

Dat is hoopvol: de meeste mensen willen in vrede leven. Ze willen geen multimiljonair worden. Vrede verlangen ze en ze hopen slechts op hun dagelijks brood niets meer, niets minder. Dat gebed dat deze mens ons leerde, dat is het gebed van héél veel mensen: dat Gods wil mag geschieden op aarde zoals ook in de hemel. Daar hopen mensen op, daar hopen ook wij van harte op, maar die bede die wij bidden om het gestalte krijgen van Gods wil is tegelijkertijd een opdracht. Wij zijn Zijn handen. Wij moeten die wil gestalte geven zodat mensen niet vergeefs hopen op het komen van Gods Rijk. Dat blijft onze belangrijkste opdracht. Jezus heeft ons voorgeleefd hoe wij dat gestalte kunnen geven en hoe noodzakelijk dat is.

Als mensen honger hebben dan moeten wij degenen zijn die hun brood geven. Als er oorlog is, is het aan ons om mensen hoop op vrede te geven en daarbij mogen we God altijd om hulp vragen.

Klein is de mens die zijn plaats kent, zeggen we wel. De mens die weet dat voor God rijkdom en bezit niet telt, noch rijkdom of status, welstand of bezit. Groot van hart is de mens die zich niet op zijn bezit laat voorstaan. De mens die omziet naar een ander zoals ook Gods Zoon voortdurend heeft gedaan. Een mooi verhaal over een mens die aan zijn hoop vasthoudt, is het verhaal van de blinde langs die smalle weg van Jericho naar Jeruzalem. Waarschijnlijk is hij daar gaan zitten in de hoop op aalmoezen van pelgrims, maar dan... Dan gaat Jezus ook die steile weg op en de blinde, zijn naam kennen we eigenlijk niet, alleen dat hij de zoon is van ene Timaeus, die hoort

mensen praten over de man die daar aankomt en hij roept hem aan met de naam van zijn voorvader "David": "Zoon van David." En Jezus hoort hem en Bartimaeus smeekt hem: "Rabboeni, mijn lieve meester, dat ik zien mag."

En dat gebeurt. Zijn hoop wordt niet op de proef gesteld. Hij mag echt zien zoals hij ook het licht van de Messias al met zijn blinde ogen zag.

Daar mogen wij ook op hopen, dat wij zo blind als wij soms zijn voor de hoopvolle tekens in ons midden, en soms ook van de feesten rond deze mens, dat we toch zien mogen het licht van onze opgestane Heer dat in die duisternis straalt.

Dat hij licht brengt in de duisternis die mensen soms om zich heen creëren, omdat ze (wij) wachten op anderen. En vergeten dat wij zelf die handen van God moeten zijn. Dat God op ons wacht om te zien hoe wij zijn liefde gestalte willen geven. Hoeveel zorg wij hebben voor dat wat ons gegeven is. Hoe dankbaar we zijn om alle mensen om ons heen.

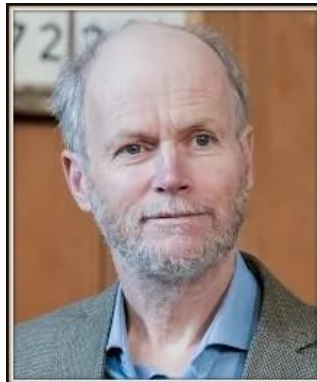
God is hoopvol, omdat het liefde is die Hij voelt voor zijn schepping, voor Zijn mensen die Hij niet voor niks op deze aarde geplaatst heeft. Laten we zo ook de komende zomer ontvangen en beleven in

dankbaarheid. Vervuld en gedragen door goede hoop, dat God altijd met ons mee zal gaan, juist op die momenten dat het ons moeilijk gaat. Zoals in dat verhaal van de mens die over het strand liep en zag dat er maar één paar voetstappen was op de ogenblikken dat het leven hem zo zwaar gevallen was en toen van God te horen kreeg "Maar toen heb IK jou gedragen."

Een gastvoorganger stelt zich voor

Op 1 juni zal een lid van onze geloofsgemeenschap, ds. Taco Smit, voorgaan in een viering waarin de Lutherse liturgie wordt gevolgd. Op verzoek van de redactie vertelt hij hieronder iets over zijn achtergrond.

Een beetje Leids

Ik zie mij nog staan als jochie van tien op de hoek van de Warmonderweg en de Kempenaerstraat met een ballon in de hand. Er was een prins geboren, onze huidige koning Willem Alexander. Toevallig waren wij in Nederland, voor de trouwdag van mijn grootouders. Dubbel feest.

Voorgoed kwam ons gezin naar Nederland terug in december 1970. Uiteindelijk kwamen we in Leiden terecht, waar mijn vader een huisartsenpraktijk overnam. De stad waar mijn moeder is opgegroeid. Voor mij voelt het nu als terug naar

mijn roots. Ook voor mijn vrouw voelt het gelukkig als een beetje thuis komen; we hebben het eerste jaar van ons huwelijk bij mijn ouders ingewoond. Oorspronkelijk komt Boel (Bo-el) uit Zweden. Je mag haar naam op zijn Frans uitspreken, maar eigenlijk valt de klemtoon op de eerste lettergreep. De 'o' is donker (oe).

De Regenboog past wel bij ons, met zijn veelkleurigheid. Boel is van huis uit Baptist, maar dan op zijn Lutherse. Mijn laatste jaren als werkzaam predikant was ik verbonden aan de Lutherse gemeente in Delft. Al langer was ik gecharmeerd van de gezongen liturgie daar, die in Nederland nog heel strikt wordt aangehouden. In Friesland was ik op twee plaatsen Gereformeerd predikant, en in Barendrecht ben ik daarvoor nog een drietal jaren kerkelijk werker geweest.

In mijn jeugd in het buitenland gingen we naar de Methodistenkerk. Daar werd bij elk lied gestaan. De verschillende zangculturen binnen de wereldwijde kerk hebben mijn leven enorm verrijkt. In de Regenboog leren we weer nieuwe liederen.

In Delft ging ik regelmatig voor in oecumenische diensten voor studenten. Dat we nu in een oecumenische geloofsgemeenschap terecht zijn gekomen vinden we allebei een prachtige uitkomst van onze gezamenlijke weg langs uiteenlopende kerken en tradities.

Met de Regenboog 'om de hoek' hebben we alweer een kerk in de buurt, namelijk achter onze flat. Dankbaar zijn we voor het mee helpen zoeken vanuit de gemeenschap om hier ons plekje te vinden. Naarmate gastbeurten elders afnemen hopen wij steeds vaker ons gezicht in de Regenboog te kunnen laten zien. Inmiddels hebben wij hier al twee keer Kerst gevierd en Pasen, en het voelt goed.

Taco en Boel Smit

Medeleven

We willen een hechte gemeenschap zijn van mensen die voor elkaar zorgen als dat nodig is. Dat houdt ook in dat we het signaleren als iemand hulp nodig heeft of behoefte voelt aan contact. Is een persoonlijk bezoek van een van de pastores of iemand van de pastoraatsgroep gewenst, dan kan dat worden doorgegeven aan de pastores of aan de contactpersonen van de pastoraatsgroep. Zo blijven we met elkaar verbonden.

Behoeftte aan een luisterend oor?

Contactpersonen:

Atty Talma (071- 5213506) en

Mary Pouw (071-5215726)

Wekelijkse bloemengroet

De bloemen in de kerkzaal zijn na de dienst bestemd voor een ieder die daarvoor in aanmerking komt, als blijk van belangstelling van onze geloofsgemeenschap.

Indien u ons wilt attenderen op mensen die daarvoor in aanmerking komen, dan kunt u hun naam en adres/verpleegadres opgeven bij:

Maja van Spaandonk, telefoon: 06 10036168

E-mail: majavanspaandonk@gmail.com

Zondag **8 juni** vieren we Pinksteren. Het feest van de uitstorting van de Heilige Geest en de verjaardag van de kerk. Al jaren leeft in de Protestantse gemeente Leiden de wens om dit feest samen met de verschillende wijkgemeenten, andere kerken in Leiden en met Leidenaren te vieren. Dit jaar willen we dat voor het eerst ook echt gaan doen!

Na de dienst in de eigen kerk (voor ons in De Regenboog, red.) kunnen we samen naar het Ankerpark fietsen. Daar ontmoeten we de mensen uit de andere kerken vanaf 12:30 uur. We zullen tijd nemen elkaar informeel te ontmoeten en willen samen zingen, bidden en luisteren naar het Pinksterverhaal. We ronden af om 13:30 uur, maar wie wil kan natuurlijk blijven hangen voor een picknick met zelf meegebracht eten en drinken. Samen eten (delen) is een belangrijk onderdeel van het Pinksterverhaal in Handelingen 2. We hopen dat veel gemeenteleden, vanuit alle wijken, mee zullen gaan naar het Ankerpark als teken van eenheid, vrede en hoop.

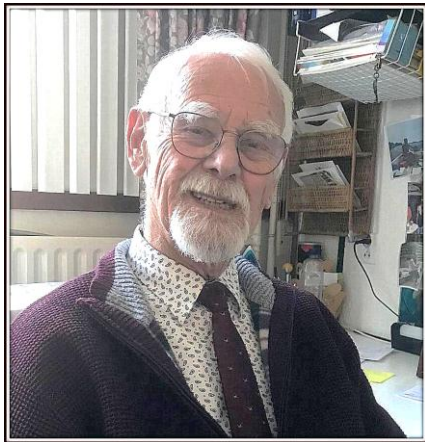
Als u mee wilt, maar u heeft vragen over vervoer, laat dat even weten bij de contactpersoon van de wijkgemeente, zodat we kunnen kijken of vervoer mogelijk is. Parkeren van auto's is mogelijk in de parkeerkelder in het Meelfabriek complex (Oosterkerkstraat 12).

Ook andere vragen horen we graag. Tot ziens op zondag 8 juni in het Ankerpark!

- Jacqueline Rijdsdijk en ds. Margreet Klok, (Hooglandse Kerk)
- Wilma Buijsman en ds. Mirjam Buitenwerf (Zuidwest)
- ds. Owe Boersma (Ekklesia)
- Hanneke Geluk en Bert Verweij (Marekerk)
- Anja Rijken en ds. Mirjam Buitenwerf (Regenboog)
- Astrid Krispijn (de Verbinding)

De oproep:

Wat betekenen geloof en/of kerk voor jouw leven?

Schelke Zeilstra

In een vorig nummer van Bulletin stelde de redactie de bovenstaande vraag aan de lezers van dit blad. In het laatste Bulletin reageerde Hanneke van der Veen. Dit keer is het Schelte Zeilstra die de pen van Hanneke overneemt. De redactie hoopt meer reacties te ontvangen voor publicatie. Uw/jouw bijdrage is erg welkom: redactie.deregenboog2.0@gmail.com

Schelke Zeilstra schrijft: *"In mijn jeugdige jaren, rond 1956, woonde ik met mijn ouders, broers en zuster in de Willemstraat in Leiden. Wij kerkten toen in de gereformeerde Oude-Vest kerk. Ik had met Alie, die hier ook woonde, een beginnend contact. Alie was het jongste meisje uit haar gezin. We waren toen zo'n 15 of 16 jaar oud. Op zondag gingen Alie en haar familie in Leger des Heils-uniform naar de Hooigracht, waar hun bijeenkomsten werden gehouden. Alies vader met een bastrombone om zijn nek en de hele familie in uniform. Na een aantal jaren werd onze vriendschap hechter en wilde Alie belijdend lid worden van onze gereformeerde kerk. Zij ging bij dominee Dronkert op catechisatie en deed daarna haar belijdenis in onze kerk. Na mijn verplichte militaire dienstdienst zijn we in 1963 getrouwd en kregen we later, nadat we een tijdje bij de ouders van Alie hadden ingewoond, een galerijflat in de Spaarnestraat. Daar zijn ook onze drie kinderen – twee jongens en een meisje – geboren. We kerkten toen in de Zuiderkerk. In 1973-1974 hebben we een huis gekocht in de Merenwijk, aan de Gerberaduyn, waar ik overigens nog steeds woon. We gingen toen kerken in de Regenboog.*

Terugkijkend op die tijd: wat een open, spontane gemeenschap met een betekenisvolle met-elkaar-kerk-zijn hebben we daar ervaren!

Ook hebben wij ons al die jaren verbonden met het Regenboekoor.

In het jaar 2021 werd Alie ernstig ziek en is ze op kerstavond 2021 overleden.

Ik heb mij in deze periode zeer gesteund gevoeld door onze gemeenschap en de steun en begeleiding van ds. Mirjam Buitenwerf was voor mij en mijn kinderen buitengewoon hartverwarmend. Dat was zo vol betekenis! Dat hebben we enorm gewaardeerd. Na een lange periode ben ik geïnspireerd geraakt door een viering in november ter gelegenheid van Allerheiligen. Ik heb de overweging van ds. Buitenwerf gevraagd en samen met Ingrid Christ intensief bestudeerd. Ingrid kende ik al goed doordat zij ook in het koor zingt, maar ook vanwege haar contact met Alie door de jaren heen. We hebben toen naar aanleiding van de overweging besloten om vriendschap te sluiten. Daaruit is een fijne kameraadschap en liefde gegroeid. We hebben voor elkaar gekozen en bouwen alles stukje voor stukje op. We houden allebei ons eigen plekje om te wonen, maar we zijn blij en gelukkig als we samen zijn. Het samen kerken is daarbij heel belangrijk voor ons.

Het is onze conclusie dat dit ons van boven, vanuit het goddelijke, is gegeven en dat het ons samenleven met elkaar bevestigt."

Schelke Zeilstra

In memoriam Ellie van Kempen

Op 9 april 2025 is overleden mevrouw Elisabeth Cornelia Antonia van Kempen-Bregten, in de leeftijd van 84 jaar. Ter herinnering aan Ellie drukken we het interview van Truus de Haan met Ellie uit 2020 hieronder opnieuw af (Bulletin jaargang 47, nr.2).

Elly van Kempen, vijfendertig jaar actief voor het Bulletin

Op een stormachtige en zonnige februari-ochtend spreek ik met Elly en Gerard van Kempen in hun huis. Beiden zijn al jaren actief in de bundelgroep van het Bulletin. Aanleiding van ons gesprek is het afscheid van Elly, na 35 jaar trouw ongeveer één keer maand geholpen te hebben bij het bundelen van het Bulletin. Want kijkt u eens in het Mierenboekje. Heeft u er ooit bij stil gestaan, hoeveel mensen samen ervoor zorgen dat het Bulletin niet alleen geschreven wordt, maar ook gedrukt, gebundeld, geniet, in pakketten verdeeld en bezorgd? Ik tel er zo'n 40...

Elly heeft in december afscheid genomen van de bundelgroep. Gerard, die toch ook al zo'n kleine 15 jaar op allerlei manieren meewerkt, blijft nog even doorgaan.

Pioniers

Elly en Gerard hoorden tot die groep pioniers die vanaf het eerste uur betrokken zijn geweest bij De Regenboog. Als jong gezin met twee kinderen kwamen zij in 1976 vanuit Den Haag naar de toen nog kale Merenwijk naar het huis waar ze nu nog altijd wonen. Een gesprek met Elly en Gerard levert een mooi beeld op van de begintijd van deze nieuwbouwwijk. Elly herinnert zich nog levendig hoe het toen was. Een fijn huis, maar verder nog een wijk met weinig anders dan kale straten en niet de activiteiten van Den Haag waar ze vandaan kwamen. De Merenwijk was nog volop in aanbouw, er was nog nauwelijks groen, nog geen boom in de straat en Elly miste de vogels ... Ze herinnert zich de jonge moeders die met kaplaarzen aan door de modder baggerden. De kinderen speelden heerlijk met de tegels die nog in de straat gelegd moesten worden en maakten zelf maar alvast een straatje. Het was ook de tijd van het pionieren van de kerk in een zaaltje van de lagere school. Pastoor Jan van Well en de dominees Van Leeuwen en Hortensius vormden samen het pastoresteam. Rooms Katholiek opgegroeid in Rijswijk, werd De Regenboog hun nieuwe kerk. Elly ging al gauw bij het Regenboogkoor, niet alleen om te zingen, maar ook om zo deze nieuwe kerk en de mensen daar beter te leren kennen. Dat werkte. Ze kreeg er veel contacten. Martha Zanting werd een goede vriendin met wie ze allerlei activiteiten ondernam.

Vrijwilligerswerk

Elly heeft in al die jaren daarna heel veel vrijwilligerswerk verzet, onder meer voor het dienstencentrum in de Merenwijk en de zangersbond in Voorschoten. Ze zong in meerdere koren, ook recent nog in Arcobaleno. Een gesprek over het bundelen van de Bulletins wordt vanzelf ook een gesprek over de vele veranderingen in de afgelopen ongeveer 45 jaar. Niet alleen werden de kinderen groot, werden Elly en Gerard grootouders, maar zij zagen ook de Merenwijk en De Regenboog flink veranderen. De wijk werd een mooie, groene wijk. Ook de Regenboog floreerde. Er waren in het begin van Elly's werk voor het Bulletin wel zo'n 1000 Bulletins. Net als in veel andere kerken

zagen ze het aantal leden tot hun spijt teruglopen, wat ook blijkt uit het aantal geproduceerde Bulletins. Nu worden er nog ongeveer 400 gedrukt. Zonder vrijwilligers als Elly en Gerard zou De Regenboog al die jaren niet hebben kunnen functioneren. Behalve de verplichting en het vele werk, brengt en bracht het samenwerken met zo veel mensen, veel gezelligheid en plezier met zich mee, benadrukken beiden. Hartelijk dank voor de 35 jaar inzet en betrokkenheid!

Truus de Haan

Wij gedenken

Op 05 februari 2025 is overleden mevrouw Barbara Maria Kemp-van Leeuwen (Barry) in de leeftijd van 86 jaar.

Op 27 maart 2025 is overleden de heer Matthijs de Laaf (Thijs) in de leeftijd van 78 jaar.

Bestuurlijk

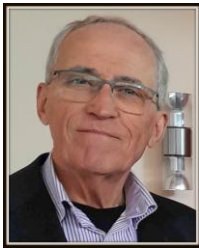
Soms loopt een planning wel eens anders dan eerder bedacht. De Kernberaadsvergadering van april moest door ziekte uitgesteld worden van 10 naar 24 april. In deze vergadering is de jaarrekening van 2024 behandeld en goedgekeurd. Veel dank voor onze penningmeester Willy Menken.

- We bespreken de vraag over de Pinksterviering in de open lucht in het Ankerpark. Welk tijdstip heeft de voorkeur?
- Er wordt aandacht besteed aan de uitnodiging voor de ledenvergadering van de Raad van Kerken Leiden.
- De vieringencyclus in de paasweek en het thema "De Tuin" als rode draad worden geëvalueerd.
- We lopen de actiepunten na: wie heeft wat gedaan.
- De leden blikken kort vooruit, Hemelvaart en Pinksteren staan voor ons. De seizoenafsluiting op 27 juni krijgt de nodige aandacht. Hoe gaat het Programma er uitzien? In ieder geval gaan we gezamenlijk eten. Er zal hiervoor nog de nodige aandacht zijn in het Bulletin en in de nieuwsbrieven, waarbij zeker is dat opgave vooraf noodzakelijk is.

De Kernberaadsvergadering van begin mei stond in het teken van het jeugd- en jongerenwerk in de Merenwijk en in de stad. Wat is de toekomst? Binnen het Kernberaad spreken we af dat dit een vervolg krijgt in een gesprek met de hele AKM. Ilse Visser, jongerenwerker PGL, zal een inleiding bij de volgende AKM vergadering verzorgen over dit onderwerp.

De komende Kernberaadsvergadering besteedt aandacht aan de opzet van het volgende seizoen. In de werkgroepen kan alvast worden nagedacht over de plannen voor het seizoen '25 – '26.

Jan Vis, voorzitter AKM

voorzitter.akm@kcregenboog.nl

Feestelijke seizoenafsluiting!!

Op **vrijdag 27 juni om 18.00 uur** willen we graag met alle Regenbogers het seizoen afsluiten. Nog even voor de zomer bij elkaar komen onder het genot van een heerlijke, voor ons klaargemaakte, maaltijd en vermaak.

De Regenboog heeft een traditie met veel inbreng van vrijwilligers. Deze willen we graag op deze manier bedanken. Voor nieuwkomers of starters in het vrijwilligerswerk is het leuk om op deze avond bij te praten. Dus voel je vrij om te komen!

De avond begint om 18.00 uur en u zult welkom geheten worden met een drankje. Daarna de maaltijd en de rest van het programma is nog even een verrassing. We verwachten dat het rond 21.30 uur afgelopen is.

Wees welkom, voel je welkom en we hopen jullie natuurlijk te ontmoeten, gezellig samen te eten en bij te praten. Vergeet niet je op te geven voor deze avond, dat kan digitaal en op zondag na de vieringen in juni op papier. Er wordt rekening gehouden met je dieetwensen.

Wie: alle Regenbogers!

Wat: feestelijke seizoenafsluiting

Waar: De Regenboog

Wanneer: 18.00 uur – 21.30 uur.

Opgeven digitaal met de aanmeldknop in de nieuwsbrief/ website Regenboog, of op papier na de zondagse vieringen in juni!!

De commissie, *Jan Vis en Willy Menken*

De AKM en onze penningen

Het jaarverslag over 2024 is klaar en goedgekeurd. In het jaarverslag kunnen we lezen dat de uitgaven en de inkomsten van de AKM met elkaar in evenwicht zijn. In 2024 waren er gemiddeld 86 bezoekers in onze wekelijkse vieringen. Met de opbrengst van de eerste collecte voor de eigen geloofsgemeenschap worden de vieringen betaald, te denken valt aan de muziek, de dirigent, organisten, bloemen en kaarsen. Deze opbrengst is in 2024 stabiel gebleven, maar we vinden het erg belangrijk dat deze collecte op peil blijft, en hoger wordt in 2025. Geef gul aan onze eerste collecte! Dankbaar zijn we ook met de vele giften die op de bankrekening gestort worden, 3537 euro totaal, in 2024. Ze zijn hard nodig.

In 2024 zijn de fondsen voor Samuel, gestart in 2019 na een crowdfunding actie van Albert Heijn, overgeheveld naar de Diaconie De Bakkerij. Zij zullen zorgen voor een goed beheer van deze fondsen voor Samuel, in samenwerking met de steungroep rondom Samuel.

In 2024 heeft de AKM samen met Stichting Beheer een digitaal scherm aangeschaft, er wordt al veel gebruik van gemaakt.

Als laatste wil ik melden dat we aan het onderzoeken zijn hoe we in de toekomst onze collecte makkelijker kunnen maken. Nu zijn er verschillende inkomstenstromen en er gaat een begin gemaakt worden met de betaalfunctie op de Donkey Mobile app. Op termijn zal de GIVT app gestopt worden. U wordt hierover verder ingelicht.

U zult gemerkt hebben dat er geen losse envelop in uw Bulletin zit om uw vrijwillige bijdrage te storten. We verwachten dat u uw bijdrage zult overmaken. Deze inkomsten zijn ook hard nodig om u van het nieuws te blijven voorzien.

Het laatste nieuws is het leukste nieuws! Op vrijdagavond **27 juni** gaan we het seizoen feestelijk afsluiten, voor de vele vrijwilligers, de vrijwilligers uit het verleden en de vrijwilligers van de toekomst! U wordt vanaf 18.00 u verwacht in de Regenboog alwaar een heerlijke maaltijd voor u klaar zal staan. De rest van de avond tot 21.30 uur is nog een verrassing. Vergeet niet u op te geven met de aanmeldknop in onze digitale nieuwsbrief of via de website van de Regenboog. **Komt allen!**

Datum viering	Eerste collecte: voor geloofsgemeenschap	Tweede collecte: voor bestemmingen buiten de Regenboog	
	Euro	Bestemming	Euro
02 maart	127	RK Vicariaat	134
09 maart	127	RK Bisschoppelijke Vastenactie	194
16 maart	127	Alg. Kerkenwerk Prot. Gem. Leiden	152
23 maart	127	Kerk in Actie/Werelddiaconaat	139
30 maart	127	Diaconie/De Bakkerij	104
06 april	149	Alg. Kerkenwerk Prot. Gem. Leiden	105
13 april	149	RK Vicariaat	182
17 april Witte Donderdag	149	RK Bisschoppelijke Vastenactie	121
19 april Paasnacht	149	RK Vicariaat	99
20 april Pasen	149	Kerk in Actie/Noodhulp	281
27 april	149	Alg. Kerkenwerk Prot. Gem. Leiden	97

De inkomsten per maand voor de geloofsgemeenschap zijn gelijk verdeeld over de zondagen, omdat op de bankrekening van de AKM de giften voor de geloofsgemeenschap niet per week worden uitgesplitst.

Willy Menken, penningmeester Algemene Kerkelijke Merenwijkraad

Ook onze Regenboog van maatschappelijk belang

Op zaterdag 26 april is in zonovergoten Nederland Koningsdag gevierd. Vrijdag daarvoor, de 25^e regende het... lintjes welteverstaan, ook in Leiden. Niets-vermoedende decorandi werden de Hooglandse Kerk in gelokt. Burgervader Peter Heijkoop begon zijn toespraak met de uitleg dat lintjes in de huidige tijd toegekend worden aan mensen die iets extra's betekenen of betekend hebben voor de maatschappij. Dat kan zijn op plaatselijk, regionaal of landelijk niveau. Ook als het buiten de landsgrenzen belanghebbend is geweest. Van de 17 gedecoreerden zijn zes personen kerkelijk actief naast ander vrijwilligerswerk. En dat is opvallend! Jan Akerboom en Hans Bots, beiden sterk betrokken bij de RK kerk Maria Middelaars naast werkzaamheden als vrijwilliger in Diaconaal Centrum De Bakkerij. Liesbeth Koren, actief in de RK Harteburg

Kerk, Wim Timmermans naast buitengewone werkzaamheden voor de VN in het buitenland verbonden aan het College van Kerkrentmeesters van de PGL. Fred Wessels, als architect verbonden aan het College van Kerkrentmeesters voor de vijf kerkgebouwen van de PGL en Truus de Haan, nog steeds actief in de Regenboog.

Geworteld in hun geloof hebben genoemde personen vanuit een kerkelijke richting de maatschappij gediend en doen dat nog. In tegenstelling tot wat de laatste tijd vaak beweerd wordt, blijkt uit bovenstaande dat de kerk van groot maatschappelijk belang is.

Ook onze Regenboog was op deze vrijdag vertegenwoordigd. De voordracht om Truus de Haan en Fred Wessels te decoreren is gehonoreerd. Namens de Koning mocht onze burgervader de lintjes opspleten

Truus, was in het verleden actief betrokken bij de herstructurering van de Jan van Galen groep van de Scouting en een eerste periode als voorzitter van onze eigen AKM. Voorts secretaris van de Raad van Kerken in Leiden waarna weer een tweede periode als voorzitter van de AKM volgde. Truus is nog steeds actief binnen de Regenboog bij de kindernevendienst. Daarnaast bestuurlijk actief, nu als voorzitter van de Stichting Herdenking Jodenvervolgung naast secretaris van de Wijkvereniging Merenwijk. Deze onderscheiding is een waardering voor al het werk dat Truus in het verleden al heeft verzet. Maatschappelijke betrokkenheid houdt haar ook nu nog steeds bezig.

Van harte gefeliciteerd Truus, je hebt het verdiend!!

Jan Vis, voorzitter AKM

Nog een lintje...

Felicities voor Fred Wessels van Foort van Oosten, voorzitter College van Kerkrentmeesters

Ook Fred Wessels werd op 25 april verrast met een lintje. Hij kreeg de koninklijke onderscheiding o.a. vanwege zijn vrijwilligerswerk als lid van het College van Kerkrentmeesters van de Protestantse gemeente Leiden. Al vanaf 1988 was Fred (architect) lid van de beheerscommissie (later Stichting Beheer) van de Regenboog. In een periode van bijna 25 jaar maakte hij de diverse plannen voor renovaties van het toenmalige kerkelijk centrum, zoals de uitbreiding van de hoofdentree, de zuidgevel, ontmoetingsruimte, stiltecentrum enz. Tenslotte volgde het ontwerp voor de kerkzaal in 2008. Hij was inmiddels voorzitter geworden van de Stichting Beheer van de Regenboog en actief daarin tot medio 2012. Hij had toen al een dubbele taak, omdat hij in 2009 ook al was toegetreden tot het College van Kerkrentmeesters met de portefeuille Gebouwen. In die rol is hij intensief betrokken bij het onderhoud en verduurzaming (lid van projectgroep Groene kerk) van de monumentale Hooglandse kerk en de Marekerk, maar ook van de Vredeskerk en de Regenboog en andere gebouwen van de PgL. Tot vrijwel het laatste moment had Fred geen idee dat er op 25 april een lintje voor hem klaar lag in de stampvolle Hooglandse kerk. Het was voor hem een emotioneel moment toen hij daar onder anderen zijn beide zonen aantrof.

Save the date: Kliederkerk

Op **zondagmiddag 22 juni** is er om **16.00 uur** weer Kliederkerk in de Regenboog, een creatieve viering voor kinderen en (groot)ouders. Samen met jong en oud(er) beleven we een Bijbelverhaal, door ernaar te luisteren en kijken, door erover te zingen, spelletjes te doen die bij het verhaal passen, te knutselen, etc. Welk verhaal het wordt? Dat hoor je nog! Doen jullie ook mee? Meer informatie en opgave bij *ds. Mirjam Buitenwerf*: ds.regenboog@gmail.com, tel. 06 40425789.

Preek voor herhaling
vatbaar:

De Tuin van Pasen

door ds. Mirjam Buitenwerf

In deze uitgave van het Bulletin hebben we de verkondiging van ds. Mirjam Buitenwerf van Paasochtend 20 april 2025 in de herhaling (bij de lezingen Genesis 3:8-24 en Johannes 20:1-18). We doen dit regelmatig met een preek omdat je een preek soms opnieuw wilt horen vanwege een gedachte die je nader wilt onderzoeken of vanwege een opmerking die je maar niet loslaat.

“Gemeente van Christus,

Pasen vier je in de tuin. Wat ooit kapot ging in de tuin van Eden, het paradijs, wordt geheeld als Maria en Jezus elkaar ontmoeten in de graftuin.

Maria is in de tuin naar Jezus op zoek. Zijn lichaam is verdwenen uit het graf. En ze vraagt keer op keer aan iedereen die ze tegenkomt of zij weten waar Jezus is. Ook aan die ene man van wie ze denkt dat het de tuinman is... Maria vergist zich, maar haar vergissing heeft wel een diepere betekenis. Die tuinman verbindt het opstandingsverhaal met ons verhaal uit Genesis.

Zoals Adam de eerste tuinman was, en voor God de tuin in Eden onderhield, zo is Jezus de nieuwe tuinman van Gods schepping. Hij is de tweede Adam. Zo wordt Hij ook vaak genoemd in het Nieuwe Testament. Door Jezus' dood en opstanding is een nieuw begin gemaakt bij God. Jezus maakt de weg vrij naar herstel van de schepping, het leven op aarde zoals God dat oorspronkelijk heeft bedoeld.

En er zijn nog meer verbindingen tussen de verhalen. In de tuin van Eden staat niet alleen de boom van kennis van goed en kwaad, maar ook de levensboom. De toegang daar naartoe is versperd geraakt, hoorden we in Genesis 3. Maar in het Johannes evangelie laat Jezus zich zien als de nieuwe levensboom: Hij is voor de mensen het levende water, Hij typeert zichzelf als het levende brood. Wie van Hem eet, en zo deel is aan Hem, zal nooit meer sterven. Door Jezus is er een nieuwe weg naar de levensboom ontstaan.

Deze verknoping van paradijs, zondeval en opstanding in de tuin inspireerde ook een middeleeuwse dichteres.

We verplaatsen ons in gedachten naar de stad Utrecht.

Wie ooit in Utrecht gewoond heeft, heeft misschien wel eens gehoord van suster Bertken. Zij was een bijzondere vrouw die leefde in de 15^e eeuw. Ze werd buiten het huwelijk geboren. Haar vader was een hoge geestelijke uit die tijd, en Bertken groeide op in een klooster. Als non koos ze ervoor om zich in een kleine kamer - een kluis - bij de Buurkerk te laten opsluiten. Bertken werd een kluizenares.

Daar, vanuit die kleine kamer, had ze zowel uitzicht op de kerk als op

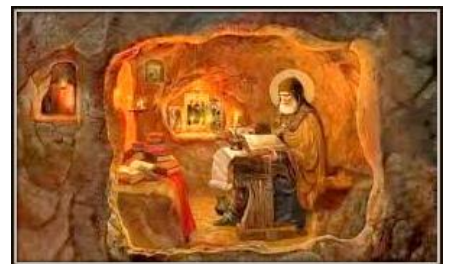
de straat. Ze werd een soort straatpastor avant la lettre, luisterde naar de verhalen die de mensen haar kwamen vertellen, en gaf goede raad.

En ze schreef poëzie en liederen. Bertken is de eerste Nederlandse vrouw van wie teksten in druk verschenen. Ze hoorde bij een mystieke stroming in die tijd, de Moderne Devotie. Eén van haar liederen gaat over een tuin, net zoals onze verhalen van vanochtend.

Het lied begint met een zoektocht naar kruid, naar groente:

1

*Ik was in mijn hofken om kruid gegaan,
'k En vand er niet dan distel en doren staan.
Den distel en doren die wierp ik uit,
Ik zoude gaarne planten ander kruid.
Nu heb ik een gevonden, die gaarden kan,
Hij wil de zorge gaarne nemen an.*

Bertken had waarschijnlijk echt een tuintje bij haar kamer, dat was gebruikelijk in die tijd. Maar - zegt ze - haar tuintje is vergeven van de dorens en distels. En daarmee verwijst ze naar de dorens en distels uit Genesis 3. De tijd van het aardse paradijs is voorbij. De vrouw in het lied moet aan de slag om iets van haar tuintje te maken. Gelukkig krijgt ze hulp, van iemand die goed kan 'gaarden', kan tuinieren.

Je voelt al direct aan dat de tuin van Bertken een symbool is voor iets anders. Staat die tuin misschien voor het aardse leven, waarin je ook distels en dorens tegenkomt?

In het volgende couplet blijkt dat er niet alleen dorens en distels zijn, er is ook een boom:

2

*Een boom was hoog gewassen in korten tijd,
Die kon ik uit der aarde gebrengen niet.
Dat hinder van den bome merkte hij wel,
Hij trok hem uit de aarde altemaal.
Nu moet ik hem wezen onderdaan,
Of hij en wil het gaarden niet bestaan.*

Die grote boom kan natuurlijk van alles symboliseren. Het grote kwaad van de wereld dat naast het kleine van de dorens en distels bestaat. Of de boom van kennis van goed en kwaad in de paradijstuin waar de mens en zijn vrouw zich in hadden verslikt. In ieder geval moet die boom weg; die blokkeert de groei en bloei van de juiste planten. Maar in haar eentje krijgt de vrouw de boom er niet uit.

Dat beeld van de boom bepaalt ons bij wat ons werkelijk blokkeert in ons leven; datgene waardoor we niet verder komen, en wat weg moet, maar niet weg te krijgen is.

*De vrouw heeft de hulp nodig van haar tuinman. Die wil met liefde hulp bieden, maar in ruil daarvoor moet ze wel haar hart aan hem geven:
'Nu moet ik hem wezen onderdaan,
Of hij en wil het gaarden niet bestaan.'*

Vanaf dat moment krijgt ze hulp van haar tuinman, ook al moet ze zelf ook blijven wieden.

Dat horen we in het derde couplet:

3

*Mijn hofken moet ik wieden ten allen tijd
Nochtans en kan ik het schoon houden niet.
Hierin zo moet ik zaaien leliënzaad,
Dit moet ik vroeg beginnen in den dageraad.
Als hij hierop laat dauwen, die minnaar mijn,
Zoo zal dit zaaisel schier bekleven zijn.*

De tuin van de vrouw verwijst ook naar de tuin waarin Jezus begraven is. Ze begint al vroeg in de morgen met zaaien, net zoals Maria van Magdala vroeg in de morgen naar het graf toe gaat om bij Jezus te kunnen zijn.

In het tuintje van de vrouw - die eigenlijk staat voor het geestelijk leven, de tuin van de ziel - moet ze altijd blijven wieden. Wieden om te zorgen dat de dorens en distels die het aardse leven nu eenmaal met zich meebrengt, niet de overhand krijgen.

Pas als dat lukt, kan ze lelies zaaien, bloemen die staan voor zuiverheid. De tuinier helpt haar daarbij, door voedsel te geven. En ik denk dat u inmiddels wel kunt bedenken wie de tuinier, wie de minnaar van de vrouw is. Het is Jezus, de vrouw is als non een bruid van God. Een mystiek beeld dat wil zeggen dat je geheel en al aan God gewijd bent.

Het voelt - zeker voor het protestantse deel van onze geloofsgemeenschap - misschien wat vreemd om zo over je relatie met God en Jezus te spreken. Maar ik wil het vandaag met Pasen tóch doen. Want het beeld helpt ons om ons voor te kunnen stellen hoe God in Jezus dichtbij ons komt, hoe Jezus voor God de weg is om in ons te

komen wonen. God wordt herkenbaar, aanraakbaar en bereikbaar in Jezus. Hij is op aarde gekomen, heeft met ons geleefd, is met ons gestorven.

En met Pasen vieren we dat God in Jezus met ons door de dood heen gegaan is, en ons uit de cyclus van kwaad en onoplosbare schuld trekt, uit de aardse wereld naar de goddelijke. En vanuit die ervaring kunnen we het hier en nu anders tegemoet treden. Met Jezus door het leven gaan betekent dat je ook in je aardse leven de bloemen van Gods nieuwe wereld kunt laten bloeien.

Daarmee eindigt Bertken haar lied in het laatste couplet:

4

*De leliën ziet hij gaarne, die minnaar mijn,
Als zij te rechte bloeien en zuiver zijn.
Als de rode rozen daaronder staan,
Dan laat hij zijn zoeten dauw daarover gaan.
Als hij daar op laat schijnen der zonnen schijn,
zo verblijden alle krachten der zielen mijn.
Jezus is zijn name, die minnaar mijn,
Ik wil hem eeuwiglijk dienen en zijn eigen zijn.*

De vrouw begint in het lied met het uit de weg ruimen van alles wat haar in haar leven belemmert: ze wiedt de dorens en distels. En met hulp van haar tuinman, van Jezus, lukt het om ook het grote kwaad in haar leven weg te krijgen, en plaats te maken voor het zaaien van mooie en goede dingen, de lelies en de rozen. Door het geestelijk voedsel dat haar geloof haar geeft, ontvangt ze de kracht om zelf op te staan en haar leven, en de lelies en rozen te laten bloeien.

Dat Maria op die ochtend na de sabbat Jezus voor de tuinman aanziet, is geen toeval. God komt ons in Jezus nabij. Hij is de tuinman die ons helpt om de dorens, de distels en zelfs die ene boom van het kwaad eronder te krijgen. En met Jezus' hulp en liefde mogen wij mensen opstaan. Zijn opstanding is het teken dat het kwaad niet zal overwinnen. In geloof en vertrouwen mogen we dus steeds opnieuw goedheid blijven zaaien. De lelies en rozen zullen bloeien. En God laat zijn zon daarover schijnen. Amen”.

- A.M.J. van Buuren, 'De tuin in het kader van de middeleeuwse natuurbeleving', in: R.E.V. Stuijvenberg en C. Vellekoop (red.), *Tuinen in de middeleeuwen*, Hilversum 1992, pp. 115-130, in het bijzonder pp. 126-129.
- Bertha Jacobs, 'De goede hovenier', in: *Droom en daad. Maatschappij voor goede en goedkoope lectuur, Amsterdam, 3 (1925)*, p. 65. Ze hiervoor de website van DBNL: dbnl.org. In dit tijdschrift is een hertaling van het lied opgenomen. Voor de versie van het lied in mijn preek ben ik zo vrij geweest om deze hertaling nog iets aan te passen aan het hedendaagse Nederlands.
- Zie voor de oorspronkelijke versie van het lied de website: canonvannederland.nl, onder het lemma 'Lied van suster Bertken'.

Voordat het op de muur komt

Er worden wel eens opmerkingen gemaakt over het "Beamen" in de vieringen van onze Regenboog. Soms krijg ik de indruk bij zo'n vraag dat er gedacht wordt dat het heel simpel is om het op de muur te tonen. Om die

gedachte bij te sturen hierbij een uitleg! In elke viering van onze geloofsgemeenschap wordt gebruik gemaakt van twee beamers. Deze zijn in gebruik vanaf 2016. Voor ons heel gewoon. Het hoort er bij dat de te zingen liederen op de muur verschijnen. Zo eenvoudig is dat. Maar voordat zo'n bedoeld lied getoond wordt moet er echter nog heel wat gebeuren. De voorganger van een viering maakt een orde van dienst (ovd). Hierin staat vermeld de volgorde van de onderdelen van de dienst met het aangeven van liederen en teksten. Als Regenboog gebruiken we het Liedboek voor de Kerken en de Gezangen voor Liturgie (GvL). De laatste tijd worden er ook wel eens liederen uit de bundel Hemelhoog gezongen. Als kerk hebben we een abonnement op de digitale versie van het Liedboek. De opgegeven liederen zijn te selecteren en kunnen direct als foto (jpg) in het juiste format worden gedownload. Dit is betrekkelijk eenvoudig. Wel komt het met grote regelmaat voor dat een couplet van een lied uit meerdere foto's bestaat. Voor een GvL-lied is dat niet zo eenvoudig. In het verleden is een groot bestand opgebouwd met liederen in de vorm van foto's gemaakt door Edo en Wilfred. De lay-out, hoe zo'n foto uit dat genoemde bestand eruitzag, is niet gelijkwaardig aan de lay-out van het Liedboek. Samen met Wilfred zijn we gaan bekijken hoe dit te verbeteren. En dat is gelukt. Als er nu een GvL-lied in een viering nodig is, dan wordt deze getoond in de nieuwe lay-out. Is deze er alleen in de oude lay-out of is dit lied helemaal niet aanwezig, dan gaat er een mailtje naar Wilfred met het verzoek deze aan te leveren in de nieuwe vorm. De door Wilfred binnen een dag aangeleverde foto's worden dan omgezet naar zwarte achtergrond en zijn dan gelijkwaardig aan de 'Liedboek-collega's'. Zo wordt langzaam het oude bestand omgezet naar de nieuwe vorm.

Dan zijn er foto's, maar dan zijn we er nog niet! Dan moeten alle foto's en teksten, mededelingen enzovoorts nog wel in het bestand gezet worden. Hiervoor gebruiken we PowerPoint. Dit programma heeft voor ons voldoende mogelijkheden om er een mooi geheel van te maken. Binnen het programma gebruiken we een sjabloon zodat er over de weken heen eenduidigheid ontstaat. Afhankelijk van de uitgebreidheid van de orde van dienst kan de presentatie wel bestaan uit 140 dia's (slides). Ook filmpjes behoren tot de mogelijkheid met bijbehorend geluid.

Wat op de muur zichtbaar is, wordt ook gebruikt voor de livestream zodat thuis een goede beleving kan ontstaan en het mogelijk is om mee te zingen, te bidden en te luisteren. Over het Beamteam is al eerder geschreven in het Bulletin middels verslaglegging van een interview van Reina Wessels. Gaat het altijd goed? Nee, de techniek laat ons soms wel eens in de steek wat meestal als eerste merkbaar is in de livestream. En... niets menselijks is ons vreemd, soms missen we een couplet van een lied wat dan door de organisten op uitstekende wijze wordt opgevangen.

Jan Vis

Cursus: Een verhaal en een lied voor onderweg

Pelgrimeren is ook in onze tijd erg populair. Mensen trekken vaak meerdere weken uit om een lange wandeltocht te maken, om de tijd voor zichzelf te nemen, of de weg naar God (terug) te vinden. Pelgrimeren kent een lange traditie. In de geschiedenis van het christendom zijn in de loop der tijd dan ook heel wat pelgrimsverhalen en -liederen ontstaan. Op drie avonden in het voorjaar en de zomer maken we kennis met verschillende van die verhalen en muziek. Afsluitend is er de mogelijkheid om samen een wandeltocht te maken van een deel van een nog nader te bepalen pelgrimsroute in Nederland, op **vrijdag 4 en/of zaterdag 5 juli** (bij voldoende belangstelling). Wanneer? Drie donderdagavonden in de Regenboog, op **22-5, 19-6, 3-7**, steeds om 20.00 uur. Meer informatie en opgave (liefst zo spoedig mogelijk) bij: *ds. Mirjam Buitenwerf*, ds.regenboog@gmail.com, tel. 06-40425789.

De kerktuin in mei 2025

Hoe zal het er uitzien in de kerktuin rond de tijd dat u dit Bulletin in handen krijgt? Ik probeer dat altijd voor me te zien wanneer ik aan dit stukje begin.

Wat ik zeker weet, is dat de **pioenroos** (Peaonia) bloeit. We hebben tenminste twee mooie, rijkbloeiende planten in de kerktuin. U weet het hoop ik langzamerhand toch wel: geen familie van de roos! Wel een prachtige bloem, die als een symbool van liefde, geluk en gezondheid vaak ter gelegenheid van

huwelijksjubilea wordt gegeven: een sieraad in de kerktuin!

Eind mei bloeien, denk ik, ook de vele **sieruien** (Allium) die aan de terraskant van de tuin staan. Grote bollen met heel veel lila stervormige bloemetjes met middenin een groen stipje. Daarin zit het nu nog onrijpe zaadje verborgen. We doen ons best te voorkomen dat de bollen omvallen, want ook uitgebloeid zijn ze het aanzien waard! Kleine lila bolletjes ziet u trouwens bij de **bieslook** (Allium Schoenoprasum), een keukenkruid, familie van de ui, die natuurlijk in de kruidentuin staat. Uien kwamen tot ons vanuit het Midden Oosten. Voor de Egyptenaren was het een belangrijk voedingsmiddel (zie hierna!). Pas rond 1300 wordt de ui in Europa gebruikt. Supergezond trouwens, die ui! Bevat vitamine B2, B6 en B11 en vitamine C en dan ook nog kalium, calcium, fosfor en het antioxidant quercetine. Weet u dat ook weer!

In de bijbel wordt in Numeri 11: 5 de ui vermeld. Het gaat daar over de Israëlieten, die steeds maar manna moeten eten en naar “de vleespotten van Egypte” verlangen. Ze klagen: “We verlangen naar de vis, die we in Egypte volop te eten hadden, naar de komkommers en watermeloenen, de prei, uien en knoflook.” Mooi die (sier)uien en dus ook nog echt kerktuinwaardig!

Dan in het kader van de actualiteit nog even aandacht voor de **wolfsmelk** (Euphorbia), die in diverse verschijningsvormen in de kerktuin te vinden is: helder groen laag “onkruid”, wat hogere bruinrood bloeiende planten en als het vermeerderen weer gelukt is de groene “boompjes” van de Kruisblad wolfsmelk (Euphorbia Lathyris) die wat later in het seizoen opschieten. Gemeenschappelijk aan de Euphorbia soorten (er bestaan er 2300!) is dat zij schijnbloemen hebben en dat het melksap dat uit de stengels en bladeren komt als die breken, giftig is. De wolf, die wel meer de schuld krijgt, werd eertijds gezien als de veroorzaker van die giftigheid!

Heleen Gombert

Interview met Koffiegroep na de dienst

"Mensen zijn altijd blij als wij er zijn"

Door Reina Wessels-ten Bruggenkate

Koffie? Ja, lekker! Koffie staat voor gezelligheid, voor contact en saamhorigheid... Maar dat bruine goedje heeft nog tal van andere betekenissen. De dames die ervoor zorgen dat we na de zondagsdienst direct aan de koffie kunnen gaan, noemen ze moeiteloos op: het gesprek met elkaar, aandacht, beetje bijkomen, troost, nieuwtjes uitwisselen, de foto's van je kleinkinderen op je telefoon, maar bovenal: de ontmoeting. Met een kopje koffie in je handen is het nu eenmaal makkelijker om met elkaar contact te maken. En dat doen wij, als kerkgangers van de Regenboog, graag na iedere kerkdienst, zelfs met een aanstekelijk fanatisme. Het begint al meteen nadat de voorganger ons een goede zondag heeft gewenst. We haasten ons naar de bar en dan ontmoeten we meteen iemand met wie we in gesprek raken. En dat is nou net wat we volgens de dames van de koffie NIET moeten doen, want dan zorgen we voor een vervelend oponthoud. Doorlopen dus! is het

dringend devies. Want andere mensen willen ook graag aan de koffie. En blijf vooral niet hangen tussen de bar en de keuken. Dat is pas echt irritant en zorgt voor stress bij het 'werkverkeer.' Het groepje 'Koffie na de dienst' telt maar liefst veertien trouwe leden laat het mierenboekje zien. Zoveel? "Gelukkig wel, anders ben je elke zondag de klos", reageert Jos Huisman ad rem, "want we hebben allemaal ook een leven ná de kerk. Het is een super gezellige club met zorg voor elkaar en - héééél belangrijk - we hoeven nooit te vergaderen."

Zondagmorgen na de klok van 11 uur, afhankelijk van de voorganger... Zodra de deuren van de kerkzaal na de kerkdienst open gaan, is het actie! "Bij het laatste lied staan we startklaar." Sommige dames gaan achterin zitten, zodat ze ook nog de zegen kunnen meemaken voor ze naar de ontmoetingsruimte moeten. Eenmaal gestart, loopt het koffieteam als een gesmeerde motor: het tappen van de koffie, het inschenken en later voor de tweede ronde - al die ruggen en puntige ellebogen omzeilend - met de zware koffiekkan door de ontmoetingsruimte. "We zijn er gewoon en we beginnen!" zegt Berry Elstak.

'Slootwater' of 'te sterk'

Het zetten van de koffie gebeurt al vóór de dienst. "Soms is het moeilijk in te schatten hoeveel er nodig is", vertelt Annet Ederveen, "vooral als het koor zingt of als er een speciale dienst is." Maar tegenwoordig wordt er nooit meer teveel gezet. Bij ons in de Regenboog is de gootsteen nooit meer de beste klant. Niet meer

sinds we een geheel nieuw koffiezetapparaat hebben. En sindsdien is de kwaliteit van ieder kopje ook altijd hetzelfde. Dat was vroeger wel anders. "De een vond het slootwater, de ander vond het te sterk", weet Berry. "Het hing er erg vanaf hoe je eigen voorkeur was." Deze machine werkt lekker snel en is naar ieders tevredenheid betrouwbaar en op tijd: 7 à 8 kopjes per kan en dat vele malen per koffiecortee. Ewa Bakhuizen van den Brink en Maria Machaj benadrukken dat het inschenken voor kleinere dames soms een hele toer is. De bar is kennelijk voor grotere mensen ontworpen, voor napratende mensen die met de ellebogen op de bar willen rusten. Dat het inschenken - zo boven je macht - na tientallen kopjes - steeds zwaarder wordt als je pijnlijke handen hebt, bevestigt Annet. "Ik heb twee handen nodig voor die koffiekkan. Voor mij is dat een reden om er over niet al te lange tijd mee te stoppen." Let wel: na zo'n 25 jaar trouwe dienst!

"Soms is er zo'n speciale sfeer die rondzingt na de dienst"

Letten de koffiedames op de gezichten als de mensen uit de kerk komen? "Nee, niet echt, want dan is onze blik gericht op het inschenken. Iedereen wil zo snel mogelijk aan de koffie." Maar desgevraagd blijken ze allemaal wel degelijk aan te voelen hoe de sfeer na afloop is. "Vooral met speciale diensten", zegt Maria Machaj, "dat kun je voelen." Ingrid van Leeuwen-Christ: "Zoals bij het overlijden van Paus Franciscus. Alles wat uit het leven gegrepen is, hangt dan in de lucht. Dan is er een speciale sfeer, die

KOFFIE NA DE DIENST OP ZONDAG

Fotobijschriften:

- Ewa bij het koffiezetapparaat
- V.l.n.r. Corry Meijer, Maria Machaj, Ewa Bakhuizen van den Brink, Jos Huisman, Berry Elstak, Ingrid van Leeuwen-Christ, Annet Ederveen. Op de foto ontbreken: Joke Aniba, Trudie Buitenbos, Alie Dubois, Joke Honsbeek, Wil Sluijter, Elly Visser en Joke Langeveld.
- De pot voor de vrijwillige bijdrage
- Limonade voor de kinderen... als ze er zijn.
- Klaar voor de koffie na de dienst
- Berry en Ewa. Klaar voor de rondgang, het tweede kopje
- Bij mooi weer buiten koffie drinken
- Na de dienst onder het genot van een kopje koffie bijpraten en contacten onderhouden
- Met mooi weer gelegenheid om de kerktuin met elkaar te bekijken

rondzingt als de mensen weer terug in de ontmoetingsruimte komen." En dan, allemaal door elkaar pratend en lachend: "Tja, de ene keer is er goed gezongen, en dan waren het weer te veel coupletten, of de dienst duurde te lang of... nou ja, vul maar in. Mensen willen ook wel even hun hart luchten na dat stilzitten."

Twee maal per jaar maakt Berry een rooster van alle koffiediensten. Mailcontact is er als er een dienst geruild moet worden. "En in noodgevallen hebben we Els Klaassen, die we als reserve altijd kunnen bellen." Zijn er dingen waar de groep zich aan stoort? "We zijn nooit chagrijnig en we proberen altijd alles in alle gemoedelijkheid op te lossen", zegt Berry. Waarop Jos aanvult: "Waar ik wel de smoor over in krijg is als mensen de lege hulsjes van suiker en creamer weer terug in de bakjes leggen. Dan controleer je de voorraad en dan zitten die bakjes vol met afval!" Lachend: "Doe ze gewoon in de afvalcontainer'tjes die op tafel staan! Die zijn daarvoor." Dan nog iets: de koffie na de dienst is niet gratis. Voor onze koffiemomenten moet de AKM elk jaar geld bijleggen. Het wordt dan ook heel erg gewaardeerd als koffiedrinkers hun vrijwillige bijdrage in de betaalbusjes deponeren.

Knorrende maag

En het spreekwoordelijke koekje bij de koffie? Die versnapering is er bij talloze feestelijkheden. "Het is handig als we dat van tevoren weten", zegt Berry. Er zijn regelmatig mensen die iets meebrengen vanwege een verjaardag, trouwdag, geboorte...

of mensen die vaak zelf iets bakken bij allerlei gelegenheden. "En soms is er paasbrood over," aldus Corry Meijer. Zo'n traktatie is voor sommige mensen die het ontbijt overslaan een uitkomst. Al zul je dat bij koorleden niet vaak tegenkomen. "Niet verstandig. Anders gaat je maag zo raar meedoen", aldus Jos. Waarop Ingrid inhaakt: "Als het koor zingt, is het ook handig om enkele glazen water klaar te zetten voor het smeren van de keel." En niet te vergeten: de koffie voor de geldtellers in de kerkzaal! En de limonade voor de kinderen? "Dat heeft nauwelijks nog zin. Voor die paar kinderen hoeft je tegenwoordig niet meer een hele kan te vullen." Wel wordt er regelmatig een beroep op de koffiegroep gedaan vanwege bijzondere bijeenkomsten, zoals het voorjaarsconcert en de nieuwjaarsborrel. Met "Allerzielen buiten" is er een speciale groep van pastores en AKM-ers, die klaar zit in de koffieruimte. Zij spreken mensen aan, die een kaarsje hebben opgestoken, om te horen of men behoefte heeft aan een gesprek. "Maar er blijft weleens iemand aan de koffiebar hangen om met ons in gesprek te gaan." Dan is een simpele vraag, zoals "Waarom steekt ú een kaarsje op?" al voldoende.

De gemiddelde leeftijd in de koffiegroep is vrij hoog. Zoals Ingrid zegt: "We zijn niet meer de jongsten." Waarop Maria reageert met: "Maar zolang de gezondheid het toelaat, zijn we er." De onderlinge conclusie is eenduidig: "De mensen zijn sowieso altijd blij als wij er zijn." Of zoals Wouter Jukema in het

voorbijlopen tijdens dit interview grapt: "Er is één zekerheid... er is koffie!"

Poëziemiddag

Wij lezen gedichten die herkenbaar zijn en delen onze ervaringen op maandag **11 augustus van 14.00 tot 15.15 uur** in de Regenboog. Het thema is "Zo moet het kunnen", naar aanleiding van het boekje "Zo moet het kunnen" van Karel Eykman, een hertaling van de 10 "geboden". Wij lezen o.a. gedichten van Judith Herzberg, Rutger Kopland, Willem Wilmink, Ida Gerhardt en Martinus Nijhoff.

Een verrassende keuze die goed aansluit bij dit Bijbelse thema. Het is boeiend onze ervaringen met elkaar te delen. Ronald da Costa is weer onze gids. Kortom: Een middag om naar uit te zien en nu alvast in de agenda te schrijven. Kosten €5,00

Opgave bij *Anja Rijken*
tel. 071-5216606

Muziekmiddag in de Regenboog

Als Stuurgroep Ouderen van de Protestantse gemeente Leiden zijn we zeer verheugd een optreden aan te kondigen van muziekgroep 'Die Mooie Molen' in de Merenwijk. Een gemeentelid van de Regenboog vestigde onze aandacht op deze muziekgroep, waarin zowel haar broer als schoonzus actief zijn.

Met een gevarieerd repertoire dat bestaat uit Nederlandstalige nummers tot Engelse klassiekers heeft 'Die Mooie Molen' alles in huis om groepen ouderen een onvergetelijke middag te bezorgen.

De toegang is gratis en iedereen is van harte uitgenodigd om te komen luisteren en genieten (en meezingen! ☺) van muziek en een kopje koffie / thee.

We kijken ernaar uit u te ontmoeten op donderdag **24 juli** in de Regenboog! De middag begint om **14.30 uur**.

De Stuurgroep Ouderen, *Marion Verbiest, Marijke Ouwerkerk, Louise Pino, Bert Verweij en Jorine de Klerk* (ouderenpastor)

Uw vrijwillige bijdrage voor het Bulletin is hard nodig!

Net zoals in elke maand mei, vragen we de lezers ook dit jaar om een geldelijke bijdrage voor het dekken van de kosten. Het Bulletin maken kost geld. Het Bulletin houdt u op de hoogte van het nieuws over de Oecumenische Geloofsgemeenschap in De Regenboog in de Merenwijk.

We vragen u **minstens 11 euro** over te maken op bankrekening **NL70 INGB 0002 5811 91** ten name van Algemene Kerkelijke Merenwijkraad

De bijdrage is vrijwillig, maar hard nodig! De reden is dat de kosten van het drukken hoog zijn en de website onderhouden moet worden! Al het andere werk wordt met veel enthousiasme door vrijwilligers gedaan.

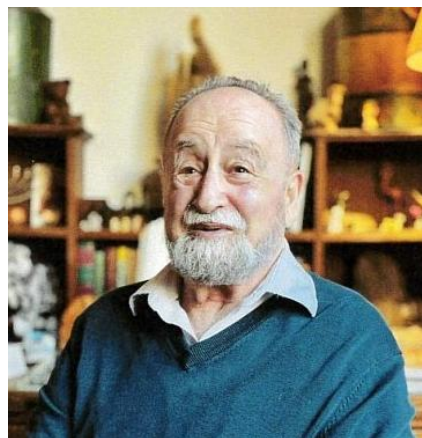
Willy Menken

Penningmeester Algemene Kerkelijke Merenwijkraad

Diaconale info vanuit De Bakkerij

Bron: www.debakkerijleiden.nl, Nieuwsbrief april 2025

In Memoriam Jody Sluijter

Op 19 april 2025 overleed Jody Sluijter op 83-jarige leeftijd in Den Haag. Jody werd op 21 oktober 1941 geboren in een joods gezin in Amsterdam. Hij studeerde daar aan de Sociale Academie en werd maatschappelijk werker. Midden jaren '70 verhuisde hij met zijn gezin naar Leiden, waar hij aan de slag ging bij Endegeest in Oegstgeest, nu Rivierduinen. Als maatschappelijk werker van Endegeest leverde Jody Sluijter al een grote bijdrage aan de individuele hulp van de Diaconie. Na zijn pensionering deed hij dit werk vanaf 30 oktober 2006 als vrijwilliger in Diaconaal Centrum De Bakkerij. Als lid van de Commissie Individuele Hulp deed hij het praktische werk van de Commissie, hield hij spreekuur en hielp hij vele cliënten. Hij had een groot netwerk en een enorme kennis van wetten en regels. Het moest wel gek lopen wilde hij samen met de cliënt geen oplossing voor een probleem vinden! Mensen met persoonlijke en juridische problemen hielp hij op

gang in de wereld van sociale voorzieningen en schuldhulpverlening. Dat heeft hij altijd met veel plezier gedaan. Maar hij deed meer. Vanuit zijn kantoor op de eerste verdieping in De Bakkerij aan de Haarlemmerstraat behartigde hij voor de vereniging Ypsilon de belangen van mensen met een psychose of schizofrenie en hun familieleden. Ook zette hij zich in, onder meer als bestuurslid, voor Nu voor Later, een organisatie die bewindvoering voor patiënten regelt. Bovendien zat hij aan de telefoon bij de Telefonische Hulp Dienst, nu de Luisterlijn.

Ruim 14 jaar fietste hij elke dag vanuit de Merenwijk naar zijn werkplek in De Bakkerij om spreekuur te houden. Aan zijn bureau, met zijn verzameling kleine beestjes. Hij was ook een verwoed verzamelaar van joodse kookboeken die hij uit de hele wereld op de kop tikte. Daar heeft het Joods Museum in Amsterdam nog een tentoonstelling aan gewijd! Bij de koffie in de Ovenruimte kwam hij vaak met kleurrijke verhalen... over zijn jeugd, over de oorlog en over zijn jaren in Israël. Zijn vrouw Wil is al jarenlang betrokken als baliemedewerker in De Bakkerij.

Toen door ziekte het werk niet langer meer ging, namen we in april 2021 afscheid van Jody. Thuis wonen bleek ook niet meer mogelijk: hij werd opgenomen in woonzorgcentrum mr. L. E. Visser in Den Haag, waar hij goede zorg kreeg, met aandacht voor joodse gebruiken en tradities en in de loop van de tijd ging hij zich thuis voelen.

Jody Sluijter is, na een afscheidsceremonie in de joodse traditie, op 25 april 2025 begraven op de Natuurbegraafplaats Koningsakker in Arnhem. Tamara Breton was namens de Diaconie aanwezig. We wensen Wil, de kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe.

Henriëtte van den Broek

Geef thuis aan gewortelde kinderen

We trokken met een kleine Leidse delegatie naar het kerkasiel Kampen. Het werden indrukwekkende, heilige uren van samenzijn.

Lees op onze website (hoe u zelf in actie kunt komen voor een humane oplossing voor gewortelde kinderen in Nederland die de dupe worden van ellenlange asielpcedures.

Bij aankomst ontvingen we van een Utrechtse groep het 'Paaslicht' en zongen we gezamenlijk in de kring "Dans nos obscurités". We vervolgden de uren met inbreng van "A theology of home in a time of homelessness" van Siobhan Carrigan, 'Mussenvlucht' van Marieke Lucas Rijneveld en het lezen van Ruth met 'Jouw land is mijn land', ook in gezongen vorm van Stef Bos.

Tussendoor schoven bezoekers aan en deelden hun bijzondere verhalen. Een mevrouw was de dag ervoor gedoopt, een ander stond voor een ingrijpende levenskeuze, en samen deelden we in alle openheid en kwetsbaarheid wat ons raakte, met veel ontroering.

En zo werd het Heilige ruimte. Waar vreemdelingen vrienden werden. Waar we deelden. Waar we geraakt werden. Waar we samenkomen en zoeken naar waartoe de Eeuwige ons oproept: tot liefde voor onze naaste en je geliefd weten.

Bijzonder dat wij kwamen om mee te helpen en te brengen, maar dat we met meer naar huis gingen. Zo zou de kerk altijd moeten zijn.

Klimaatfestival in Lokhorstkerk & De Bakkerij

FESTIVAL
KLIMAAT VAN HOOP
maak je geest warmer - niet de aarde

Het festival Klimaat van hoop is een dag vol creativiteit, workshops, inspirerende sessies, verstillings, creativiteit, muziek en actie. Het festival biedt een veelzijdig en boeiend programma voor jongeren, studenten en andere jonge mensen. Maar we hebben geen leeftijdsgrens, iedereen is welkom!

Er is een groot aantal sprekers en acts: schrijver en artiest Mounir Samuel en singer-songwriter Bezorgde Burger gaan ons meenemen in hun verhalen. De dag begint met een klimaatviering. Christian Climate Action verzorgt een activistische workshop. En aan het eind van de middag kunnen we los op de queer-punk van TRUI.

Dus zet in je agenda: **zaterdag 14 juni van 11:00** uur tot 's avonds.

Locaties: Lokhorstkerk en De Bakkerij.

Bestel tickets online.

College tour' in de Marekerk

Op **woensdagmiddag 18 juni** van 15.00 -17.30 uur is er in de Marekerk (Lange Mare 48, Leiden) een bijeenkomst over het thema 'Mensen verbinden.' Burgemeester Heijkoop spreekt er vanuit zijn ervaring als wethouder Sociale Zaken in Dordrecht over 'Geloof in (maatschappelijke) verbinding.' De theoloog dr. Samuel Wells, predikant in Londen, deelt zijn jarenlange ervaringen in het verbinden van mensen in de stad.

Op **woensdagavond 18 juni** wordt van 20.00-22.00 uur een 'college tour' gehouden in de Marekerk. Het thema van de avond is: 'De toekomst van de kerk.' Gast is dr. Samuel Wells (St. Martin-in-the-Fields, Londen). Interviewer is prof. Herman Paul (hoogleraar geschiedenis van de Universiteit van Leiden).

In het college tour in de Marekerk werkt de Protestantse kerk in Leiden samen met de christelijke studentenverenigingen. Het programma is bedoeld voor studenten én kerkleden van de verschillende kerken in Leiden. Studenten, jonge kerkleden zijn de leidinggevendenden in de kerk van de toekomst.

Kan de visie van dr. Samuel Wells helpen bij het vormgeven van de kerk van de toekomst? Samuel Wells is theoloog en schreef tientallen boeken over theologie en ethiek. Sinds 2012 is hij predikant van St. Martin-in-the-Fields in Londen (binnenstad). De kerk daar is een huis van aanbidding, op zondag en doordeweeks, maar de kerk is ook een concertzaal, een restaurant, een sociale onderneming en daklozenopvang.

In 1991 werd Wells tot diaken gewijd in de Kerk van Engeland (Anglicaanse kerk) en in 1992 tot priester. Hij diende veertien jaar lang in de parochies van Newcastle, Cambridge en Norwich. Hij bracht tien jaar van zijn bediening door in gebieden met sociale achterstand. In zijn boek: 'De toekomst die groter is dan het verleden' geeft Wells een blauwdruk voor een nieuwe kerk, die open is naar de toekomst. Volgens Wells moet de kerk zich minder richten op zichzelf, maar meer op de wereld. De kerk moet samenwerken met het bedrijfsleven, de overheid en komen met voorstellen om de economie op een andere en meer sociale manier in te richten.

Dit vloeit voort vanuit het centrale in de theologie van Wells, nl. het *Being With*. De missie is niet gericht op, het oplossen van problemen in de context, maar op het vertrouwen dat duurzame verandering uit die context zelf opkomt. Bloei in en tussen de vier aandachtsgebieden, die Wells onderscheidt, namelijk commercie, cultuur, community en compassie, ontstaat wanneer kerkelijke en niet-kerkelijke partners samenwerken.

.Van harte welkom!

Met hartelijke groet, namens de werkgroep 'Kerk-stad',

Nico Belo, scriba Algemene Kerkenraad PGL
telefoon: 06-57 58 32 12

"Voor muziek, soms de hemel op aarde"

Door Frank Ressler

Ja, dat was mooi! Onlangs speelde ik weer in het Groene Kerkje in Oegstgeest, alwaar de voorganger Richtsje Abma haar 25-jarig ambtsjubileum mocht vieren (u kent haar inmiddels wel, in een eerdere column vertelde ik over een voorganger die een engel bij het orgel had zien zitten...). Tijdens de voorbeden klonk een dankgebed, met onder andere de passage die boven deze column staat. Ik heb deze zin meteen op mijn liturgie gekrabbeld, de direct daarna geplande acclamatie moest daardoor mogelijk even wachten... U vraagt zich wellicht af waarom de schrijver dezes niet netjes met handen gevouwen, oogjes dicht etc., maar je moet alert zijn op het moment dat de acclamatie moet worden ingezet. En niet alleen in Oegstgeest, ook bij ons in de Regenboog. En, u kent mij, ik varieer zoveel mogelijk, dus tijdens de voorbeden zet ik een andere registratie (klankkleurkeuze) klaar en / of denk ik daar over na. Na deze bekentenis hoop ik uiteraard wel dat ik nog steeds in Oegstgeest welkom ben...(en de Regenboog)...

Maar, deze passage leverde een grote glimlach op, want deze zin is zó waar! Zoals ik in 2023 al schreef weet ik sinds mijn bezoek aan Londen dat de hemel ook een adres heeft (St Paul's Churchyard, London EC4M 8AD, Verenigd Koninkrijk), nadat ik aldaar op het grote Willis-orgel van St. Paul's Cathedral mocht spelen. Die column had de titel 'hemel op aarde', en deze bijdrage zou een herhaling kunnen worden. Ter voorkoming daarvan, eerst een andere constatering.

Wat wil het geval, een collega van mij trad eerder dit jaar in het huwelijk, onder andere via een dienst in de 'Gergem' (Gereformeerde Gemeente). Muzikaal gezien betekent dat zingen op heeeeeee laaaaaaange nooooooteeeeeen en dan tien keer zo langzaam als u nu denkt. De organist(e) wordt geacht zich volkomen stichtelijk (lees: geen tierelantijnen, geen 'te' moderne akkoorden etc.) te gedragen. Niet bepaald de hemel op aarde. Maar dan, ik vroeg van tevoren waar zij het meest naar uitkeek. Haar reactie betrof een beschrijving van het fenomeen 'feest', waarbij de aanwezigen dan 'stukjes' gaan doen (waarbij behalve de uitvoerders van het 'stukje' en het huwelijkspaar zelf, niemand enig idee heeft waar het over gaat, hoogstwaarschijnlijk niemand in is geïnteresseerd en het gehalte humor mogelijk nóg lager is dan deze columns, red.)... Mijn mondelinge reactie was, hetgeen de vorengenoemde andere constatering betreft, "Hiermee wordt dus feitelijk bewezen dat de hel óók bestaat"...

Maar terug naar de titel. Die hemel op aarde is daadwerkelijk te ervaren! Dat je door de muziek wordt geraakt of zelfs opgetild. Dat kan gebeuren tijdens Evensongs (in mijn beleving de mooiste vorm van geloofsuiting; kom vooral een keer naar de Hooglandse Kerk!), tijdens concerten, of tijdens een viering. In Oegstgeest afgelopen keer voelde dat ook zo, je merkt dat er onzichtbare verbinding is met de zeer goed zingende gemeente: je speelt als vanzelf wat kruidiger, stuwender harmonieën en je merkt dat de gemeente dat direct oppakt, die gaat nog harder zingen. Je versterkt elkaar en iedereen blij. Als ik zo vrij mag zijn, ik citeer uit een mail die ik daarna van Richtsje ontving: "Wat heb je mij en anderen blij gemaakt met je orgelspel vanmorgen." Ofwel: "Voor muziek, soms de hemel op aarde."

En dat hebben wij bij ons ook, bij sommige liederen hoor je dat er vanuit de gemeente vierstemmig wordt meegezongen (door de dan aanwezige koorleden), en ook al bemoeilijkt dat mijn begeleiding (ik heb op dat moment de koorpartijen niet voor me), ik word daar altijd heel gelukkig van. Mensen fijn laten zingen is ook een stukje hemel op aarde. Het orgel is daar al bijna 400 jaar in 100% van alle gevallen het meest geschikte instrument voor (uiteeraard geheel objectief, red.). De gelukkig zelden (houden zo!) gehoorde opmerking achteraf "Het was zo hard" is dan weer even de hel. Maar ja, zo'n onzichtbare verbinding hè....

En om nog even aan te geven dat de titel zó waar is, één bekentenis dan. Tijdens Kerst hoort te allen tijde 'Hoor de eng'len zingen d'eer' te worden gezongen, en wel in de toonsoort G (niet in F zoals in het NLB). In het laatste couplet komt de bekende bovenstem (alle sopranen, zonder vibrato a.u.b.) erbij, en dan: de eerste toon van de op een na laatste regel. Dat is de lage C in het pedaal en dat dan met een zeer laag grommend 32'-voets tongwerk. Dat is met stip het mooiste moment van alle bestaande muziek om een 32'-voets tongwerk in te zetten en te ervaren. Tv, cd (pardon, Spotify heet dat tegenwoordig of zo) of 'live', ik hou het dan niet droog. Onmogelijk. Noteer vast Kerst 2026, Hooglandse Kerk met het 'Father' Henry-Willis orgel. Dan zit die lage C er ook in, tien meter hoog. De hemel op aarde!

Agenda

- Rozenkring: elke derde maandag van de maand van 20.00 tot 22.00 uur
- Inloop koffieochtend: elke woensdag van 10.00 tot 12.00 uur
- Cursus Hebreeuws: woensdag van 14.00 tot 15.00 uur
- Repetitie Regenboogkoor: elke woensdag van 20.00 tot 22.00 uur
- Quiltsters: elke donderdag van 09.30 tot 12.00 uur
- Bijbellezen Exodus: donderdag van 14.00 tot 15.00 uur
- Tuinieren: iedere 14 dagen op donderdagmiddag van 13.30 tot 15.00 uur (eind maart – begin november)
- Meditatie: elke vrijdag van 09.15 tot 10.00 uur
- Mothers Prayers: elke vrijdag van 10.30 tot 12.00 uur
- Regenboog open: elke woensdag, donderdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur
- Stiltecentrum open: elke woensdag, donderdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur

Juni		
Zo 08	12.30-13.30u	Pinksteren in Ankerpark
Do 19	20.00u	Cursus Pelgrimeren
Vrij 27	18.00-21.30u	Seizoenafsluiting
Juli		
Do 03	20.00u	Cursus Pelgrimeren
Vrij 04/ Za 05		Pelgrimstocht, bij voldoende belangstelling
Do 24	14.30u	Muziekmiddag
Augustus		
Ma 11	14.00-15.15u	Poëziemiddag

Werkgroepen:	Contactpersonen:	Telefoon:	E-mail:
AKM			secretariaat@kcregenboog.nl
Aktie Kerkbalans CT	Dick Visser	06 49747390	dick@laterdichterbij.nl
Arcobaleno	Pieter Schrijnen	06 28457628	pieterschrijnen@gmail.com
Beamteam	Jan Vis	523 35 57	Visaard@gmail.com
Bestuur Vicariaat Merenwijk	Ton van den Besselaar	521 19 03	amhvpandenbesselaar@gmail.com
Bezorgers Leids Kerkblad	Els Klaassen-Ris	521 70 76	elsris@planet.nl
Bulletin Administratie	Gerard van Kempen	521 13 43	gerard.van.kempen@casema.nl
Bulletin Bezorgers	Gerard van Kempen	521 13 43	gerard.van.kempen@casema.nl
Bulletin Autorijders	Heleen Gombert	521 88 24	hgombert.terbeek@casema.nl
Bulletin Redactieteam	Reina Wessels-ten Bruggenkate	06 26422782	reinenatenbruggenkate@mail.com
Crèche	Punartha Perera	06 36255447	punarthaj@hotmail.com
De Regenboog open	Mary Pouw-Don	521 57 26	mypouwdon@hotmail.com
Diaconie	Ines Voets	522 04 90	ines@voets-vankampen.nl
Dirigenten & Organisten	Frank Ressler	06 21203283	cfcresseler@hotmail.com
Expositie	Marijke Koeners	521 13 57	hermanmarijke@koeners.nl
Film in de Regenboog	Edo Elstak	521 02 35	ejh.elstak@telfort.nl
Fotograaf	Frans Voets	522 04 90	Frans@Voets-vanKampen.nl
GroeneKerk	Jan Vis	523 35 57	Visaard@gmail.com
Hulp in de Regenboog	Marianne de Kuijper	521 52 51	majdekuyper@hotmail.com
Inloop/koffieochtend	Mary Pouw-Don	521 57 26	mypouwdon@hotmail.com
Jongerenvieringen	Rieuwerd Buitenwerf	785 40 86	Rieuwerd.Buitenwerf@gmail.com
Kerkledenadministratie	Marianne de Kuyper	521 52 51	majdekuyper@hotmail.com
Kerktuin	Heleen Gombert	521 88 24	hgombert.terbeek@casema.nl
Kindernevendienst	Truus de Haan	06 21599349	dehaantruus@gmail.com
Koffie na de dienst	Berry Elstak-Versteeg	521 02 35	berry.52@outlook.com
Lectoren	Jan Vis	523 35 57	Visaard@gmail.com
Liturgisch Bloemschikken	Maja van Spaandonk	06 10036168	majavanspaandonk@gmail.com
Meditatie	Ingrid Weitenberg	521 19 63	ingridjam@hotmail.com
Poëziemiddagen	Anja Rijken	521 66 06	rijken.vandenberg@planet.nl
Public Relations	Edo Elstak	521 02 35	ejh.elstak@telfort.nl
Quiltsters	Hennie Altewischer-Dalebout	523 22 53	lodewijkaltewischer@online.nl
Regenboogkoor	Annemiek Aertssen	06 14733994	rbksecretariaat@gmail.com
Reproductie	Berry Elstak-Versteeg	521 02 35	berry.52@outlook.com
Rozenkring	Dick Rijken	521 66 06	rijken.vandenberg@planet.nl
Stichting Beheer	Florence Sandstra	06 45756650	secretaris.stbh@kcregenboog.nl
Volwassenen in Progress	Ds. Mirjam Buitenwerf	06 40425789	ds.regenboog@gmail.com
Wekelijkse bloemengroet	Maja van Spaandonk	06 10036168	majavanspaandonk@gmail.com
Wijkcontacten	Mieke Tirion-Bakker	521 33 99	mieketirion@gmail.com
Wijkkerkenraad	Anja Rijken	521 66 06	rijkenanja@gmail.com

Vieringen van de Oecumenische Geloofsgemeenschap in de Regenboog

Let op: houd a.u.b. de digitale nieuwsbrief in de gaten voor de meest actuele informatie.

Datum	Bijzonderheden	Voorgangers	Inzameling 2^e mandje
01-06-2025	Lutherse liturgie	Ds. T. Smit, emeritus Luthers predikant	Pinksteractie/Week Nederlandse Missionaris
08-06	Pinksteren	Pw. W. Hoogendoorn	Kerk in Actie/Zending (Myanmar) Traumaverwerking bij jongeren
15-06		Ds. C. de Jonge, emeritus predikant	AKM jeugdwerk
Do 19-06	19.00 u Eucharistieviering	Pst. D. Langerhuizen	
22-06		Pw. W. Hoogendoorn	Kerk in Actie/Binnenlands diaconaat Geef vluchtelingen een thuis
22-06	16.00 u Kliederkerk	Ds. M. Buitenwerf	
29-06	Viering van de Maaltijd m.m.v. Regenboogkoor	Ds. M. Buitenwerf	Diaconie/De Bakkerij
06-07		Pw. W. Hoogendoorn	Algemeen Kerkenwerk Prot. Gem. Leiden
13-07	Viering van de Maaltijd	Ds. E.S Smidt /Ds J. Boon	Algemeen Kerkenwerk Prot. Gem. Leiden
Do 17-07	19.00 u Eucharistieviering	Pst. D. Langerhuizen	
20-07		Pw. M. Claassens	RK Vicariaat
27-07		Pw. W. Hoogendoorn	Algemeen Kerkenwerk Prot. Gem. Leiden
03-08		Ds. P. Warmenhoven, emeritus predikant	Diaconie/De Bakkerij
10-08		Pw. W. Hoogendoorn	Kerk in Actie/Zending (Cuba) Cubaanse kerken bieden hoop
Do 14-08	19.00 u Eucharistieviering	Pst. D. Langerhuizen	
17-08		Ds. B. Schelhaas, emeritus predikant	Missie Verkeersmiddelen Actie / MIVA
24-08		Pw. W. Hoogendoorn	Algemeen Kerkenwerk Prot. Gem. Leiden
31-08		Ds. M. Buitenwerf	RK Vicariaat
07-09		Pw. W. Hoogendoorn	Algemeen Kerkenwerk Prot. Gem. Leiden
14-09	Regenboogzondag Viering van de Maaltijd m.m.v. Regenboogkoor	Pw. W. Hoogendoorn en Ds. M. Buitenwerf	Diaconie/De Bakkerij

Alle vieringen zijn online te volgen via ons YouTube kanaal: 'Oecumene Merenwijk'.

Alle zondagse vieringen beginnen om **10.00 uur**.

Voor de allerkleinsten is er crèche. Voor kinderen van 4-12 jaar is er kindernevendienst.